

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: فرید پرواز

۱۱ نومبر ۲۰۱۳

آیا امریکا ایران را به عربستان ترجیح می دهد؟

وزیر خارجه امریکا با تکرار این ادعا که امریکا اجازه دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را نخواهد داد افزود: برای انعطاف پذیری در مذاکرات هسته‌ای کاخ سفید از کنگره خواست تا وقفه‌ای در تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران اعمال کنند.

آسوشیتدپرس نوشت: جان کری، وزیر خارجه امریکا روز گذشته (یکشنبه ۱۲ آبان [عقرب]) برای اطمینان دادن به متحدان عرب خود اعلام کرد امریکا اجازه نمی‌دهد، به آنها حمله شود. کری در هشدار آشکار به ایران اعلام کرد اجازه نمی‌دهد دوستان عربی‌اش مورد تهدید قرار گیرند.

وزیر خارجه آمریکا همچنین با تکرار این ادعا که آمریکا اجازه دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را نخواهد داد افزود برای انعطاف پذیری در مذاکرات هسته‌ای کاخ سفید از کنگره خواست تا وقفه‌ای در تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران اعمال کنند.

وزیر خارجه آمریکا که در جمع خبرنگاران در قاهره، پایتخت مصر صحبت می‌کرد به عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قطر، اردن و مصر و دیگران اشاره کرد که آمریکا از آنها حمایت خواهد کرد. به گزارش آسوشیتدپرس منظور وی از دیگران به احتمال زیاد اسرائیل است. وی صراحتاً تأکید کرد آمریکا از دوستان و متحدان خود در برابر حمله از بیرون حمایت خواهد کرد.

جان کری در ادامه سفر دوره‌ای خود به منطقه از مصر به ریاض سفر کرد. روابط آمریکا و عربستان در پی تحولات اخیر منطقه به خصوص حرکت به سوی حل و فصل مسالمت آمیز بحران سوریه تیره شده است. جان کری وجود اختلافات بین واشنگتن و ریاض بر سر موضوع سوریه و ایران را تأیید کرد اما تلاش کرد اختلافات را کوچک و تاکتیکی نشان دهد.

کری در همین زمینه اظهار داشت وجود اختلافات در برخی تاکتیک‌ها و سیاست‌ها موجب ایجاد شکاف در اهداف بنیادین سیاست نمی‌شود. وی همچون همیشه تأکید کرد آمریکا هرگز اجازه نخواهد داد ایران به سلاح هسته‌ای دست یابد. وزیر خارجه آمریکا اظهار داشت دولت آمریکا از کنگره خواسته است تا وقفه‌ای در تصویب تحریم‌های جدید اعمال کنند تا انعطاف پذیری در مذاکرات هسته‌ای فراهم شود. وی در ادامه مدعی شد ایران به سلاح هسته‌ای دست نخواهد یافت؛ این قولی است که رئیس جمهور آمریکا داده است.

سفر جان کری در شرایطی صورت می‌گیرد که ناظران سیاسی از یک تَرَک جدی در روابط عربستان و آمریکا سخن به میان می‌آورند، گویا عربستان در یک برنامه گسترده تصمیم دارد عملیات نظامی مستقل از آمریکا را در سوریه مهندسی کند، کناره‌گیری امیر سابق قطر از قدرت که با هماهنگی آمریکا صورت گرفت، بدین منظور بود که نقش عربستان و به ویژه بندر بن سلطان رئیس استخبارات این کشور در بحران سوریه پررنگتر شود. عربستان که ترک‌ها را رقیب خود در منطقه می‌داند معتقد است که ترکیه در پرونده بحران سوریه شکست خورده و از همین رو باید کنار گذاشته شود و گروه‌های مسلح به جای خاک ترکیه از خاک اردن استفاده کنند. به همین خاطر در «جلسه کن» که با حضور رؤسای سازمان‌های جاسوسی عربستان، آمریکا، فرانسه و انگلیس برگزار شد، از ترکیه دعوت به عمل نیامد. این جلسه برای این برگزار شد که «بندر بن سلطان» طرح خود را برای سرنگونی حکومت «بشار اسد» ارائه کند. بندر بن سلطان و دیگران، اردنی‌ها را تحت شدیدترین فشارها قرار دادند تا طرح وی (بندر) را بپذیرند. چکیده طرح بندر بن سلطان بدین شکل است:

۱- بسیج بیست هزار جنگجو در داخل اردن به فرماندهی افسران فراری ارتش سوریه جهت حمله به سوریه و تسلط بر دمشق به عنوان تکیه‌گاه حکومت سوریه.

۲- تشکیل یک قطعه از سربازان ویژه فرانسه، انگلیس و آمریکا برای پشتیبانی این نیروها در برنامه ریزی، شناسایی و حتی ورود مستقیم این قطعه به جنگ.

۳- حمله هوایی گسترده و ویرانگر به مراکز نفوذ حکومت سوریه به ویژه دمشق قبل از حمله زمینی نیروهای مستقر در اردن، به گونه‌ای که حکومت دستپاچه شده و از طریق نابودی پلها و راه‌های مواصلاتی، دمشق به طور کامل از سایر مناطق سوریه جدا گردد.

۴- مدیریت عملیات نفوذ به حلب از داخل ترکیه توسط امریکا و با هماهنگی متحدان این کشور در اجرای طرح بندر، به گونه‌ای که حکومت سوریه پس از سقوط دو شهر عمده حلب و دمشق به لحاظ روحیه و «واقعیت میدانی» سرنگون شود.

تردید امریکا در مورد اجرای طرح بندر

طرح بندر مورد حمایت مستقیم فرانسه و انگلیس قرار گرفت، اما امریکائی‌ها در قبال آن سکوت کردند و نماینده امریکا در جلسه، خواهان لحاظ شدن تحولات جدید منطقه شد. بندر از او پرسید: از چه حرف می‌زنید؟ نماینده امریکا پاسخ داد: اتفاقات مصر نشان می‌دهد که باید واقعیات را دوباره بازخوانی کنیم. بندر گفت: اوضاع مصر به نفع طرح من است و من اعتماد بیشتری به نظامیان دارم تا اخوان المسلمین. نماینده امریکا سخن بندر را به سخره گرفت و گفت: کودتای مصر به نفع ما و شما نیست؛ رابطه ما با نظامیان مصر متشنج است و ما به آنها هشدار داده بودیم که اقدامی نکنند؛ نظامیان خود را نماینده واقعی اراده مصریها می‌دانند و آنها مسؤل اصلی شکست ما در مصر هستند. نظامیان مصر، سوریه را بخشی از «امنیت ملی» خود می‌دانند و نمی‌توانند شاهد به قدرت رسیدن کسانی در سوریه باشند که در مصر با آنها جنگیده‌اند؛ بیشتر حوصله کنید زیرا هر گونه اقدامی می‌تواند به سایر کشورها سرایت کند؛ ثبات شکننده منطقه خلیج فارس قابل اطمینان نیست و ما امریکائی‌ها برای هر اقدامی، با تأنی و عمیق تصمیم می‌گیریم و همه جوانب را مد نظر قرار می‌دهیم تا کمترین زیان را از این بحران متحمل شویم.

بندر: امریکا پشت ما را خالی کرد

بندر که از این سخنان شوکه شده بود گفت: امریکا موضعی جدی ندارد؛ وقتی من این مسؤلیت را قبول کردم، امریکائی‌ها استقبال کردند اما اکنون کسی با من همراهی نمی‌کند؛ ما توافق کرده بودیم که با آغاز سپتمبر، حکومت سوریه سرنگون شده باشد اما اکنون که در آغاز جولای هستیم امریکا هیچ کاری برای حمایت از طرح ما نمی‌کند بلکه مدام مانع تراشی می‌کند؛ وزیر خارجه امریکا از پادشاه اردن خواسته حوصله کند و به همین خاطر پادشاه اردن شکایت‌هایش را شروع کرده و می‌خواهد از زیر بار مسؤلیت شانه خالی کند؛ من فرصتی برای عقب نشینی نمی‌بینم و باید صدها و بلکه هزاران سوری را که هر روز توسط حکومت سوریه و متحدانش در ایران و حزب‌الله کشته می‌شوند، نجات دهیم. روحانیون سعودی ما را مسؤل خون سوریها می‌دانند و می‌گویند منتظر چه هستید؟ با این حال نماینده امریکا موضعش را عوض نکرد و گفت که باید با مسؤلان امریکائی صحبت کند.

همسویی فرانسه و عربستان

بعد از این دیدار، بندر به تنهایی با رئیس اطلاعات فرانسه دیدار کرد و دو طرف تأکید کردند که امریکا عقب نشسته و یا نقشه جداگانه‌ای دارد که احتمالاً انگلیس نیز از آن مطلع است. طرف فرانسوی از بندر خواست هر چه سریعتر کاری کند و امریکا و انگلیس را در مقابل عمل انجام شده قرار دهد. بندر که احتمال می‌داد امریکا و انگلیس در پی حمله به سوریه هستند به امان رفت و با فرماندهان «میدانی» مخالفین سوری دیدار کرد و به آنها گفت که ساعت صفر نزدیک شده و باید کاملاً آماده نبردی سرنوشت ساز باشند. وی پس از بازگشت به ریاض، مستقیماً به دیدار سعود الفیصل وزیر خارجه رفت و از موضع امریکا ابراز ناخرسندی کرد و گفت: امریکا جدی نیست و اگر هم باشد نمی‌خواهد با ما همکاری کند؛ آنها ما را غریبه حساب می‌کنند زیرا نماینده امریکا طوری سخن گفت که گویا

قصد انجام هیچ کاری را ندارند؛ شما (سعود الفیصل) دوباره با امریکائی ها از جمله «جان کری» تماس بگیرید چون من رابطه خوبی با کری ندارم؛ او بیشترین تأثیر را روی «اوباما» دارد و همیشه وی را از این می ترساند که اگر فشار سقوط کند القاعده جای او را می گیرد. سعود الفیصل هم گفت: من هم دل خوشی از موضع کری ندارم؛ او با برخی مسئولین ما خارج از چارچوب وزارت خارجه در ارتباط است و شاهزاده عبدالعزیز پسر ملک عبدالله مرد شماره دوم وزارت خارجه با کری تماس دائم دارد.

نگرانی فرانسه از احتمال تماس امریکا و ایران

بندر بعد از مدت کوتاهی دوباره به اردن رفت و در آنجا یک مقر شبه دائم را برای خود انتخاب کرد تا با فرماندهان مخالف دولت سوریه در تماس باشد. ملک عبدالله از اقامت بندر راضی نبود اما کاری هم نمی توانست بکند. وزیر خارجه فرانسه در همین زمان با وزیر خارجه عربستان تماس گرفت و از تغییر موضع امریکا و انگلیس سخن گفت. وی گفت: من با وزیر خارجه انگلیس صحبت کردم تا جلسه ای با حضور امریکا برگزار کرده و زمان دقیق حمله به سوریه را تعیین کنیم، اما او گفت که هنوز زود است و کامرون بدون موافقت مجلس عوام این کار را نخواهد کرد؛ به «هیگ» گفتیم: ما قبلاً توافق کرده بودیم که موضوع را به پارلمان نکشانیم چون که قانون به ما اجازه حمله بدون اخذ نظر پارلمان را می دهد؛ شما با این کار هم ما و هم اوباما را در تنگنا قرار خواهید داد؛ من مطمئنم که پیشنهاد شما در مجلس عوام رأی نخواهد آورد و به نظر می رسد از حمله پشیمان شده اید. «فابیوس» از سعود الفیصل پرسید: آیا بین ایران و امریکا در این مدت اخیر، تماسی صورت نگرفته؛ چون طبق گزارش سازمان اطلاعاتی فرانسه، وزیر خارجه عمان به محض برگشت سلطان قابوس از ایران، مخفیانه به امریکا و انگلیس رفته و بعد از بازگشت به مسقط دوباره به ایران و سپس به لندن رفته است؛ فابیوس می گفت: ما می ترسیم که عمان نقش رابط میان امریکا و ایران را بازی کند و احتمالاً تغییر موضع انگلیس نیز متأثر از تغییر موضع امریکا باشد. سعود الفیصل به فابیوس قول داد که مسأله را پیگیری کند و گفت: چندین کشور حوزه خلیج فارس هم نسبت به حمله نظامی به سوریه، سرد شده اند و این احتمالاً تحت تأثیر امریکائی هاست؛ من به شخصه معتقدم که امریکائی ها ما را تنها گذاشته اند و می خواهند از طریق نزدیکترین متحدانمان در منطقه خلیج فارس، مانع ما شوند؛ متوجه شده ایم که امارات یک قرارداد سرمایه گذاری بزرگ با روسیه امضاء کرده و این یعنی این که امارات ممکن است در هیچ یک از ائتلافهای منطقه ئی شرکت نکند. سعود الفیصل روز بعد سفیر عمان را احضار کرد تا از ماجرای میانجگری عمان میان ایران و امریکا خبرهایی کسب کند اما سفیر عمان گفت که اطلاعات جدیدی در این زمینه ندارد.

افسران اردنی در خدمت دولت سوریه

در همین زمان بندر به سعود الفیصل گفت: اسرائیل، چند نوار صوتی را در اختیار دولت امریکا گذاشته که در آن، برخی افسران دستگاه امنیتی و ارتش اردن، همتایان سوری خود را از تحرکات، اسلحه و سایر اطلاعات دقیق پیرامون مخالفین سوری حاضر در اردن، مطلع کرده اند؛ با این حال دولت امریکا هیچ اعتراضی به اردن نکرده؛ اردن از یک طرف با ماست و از طرف دیگر در کنار سوریه؛ آنها با سوریها همکاری می کنند تا حمله بر «درعا» را هم مثل حمله «لاذقیه» بی اثر کنند.

در همین اثنا «کامرون» به مجلس عوام رفت تا نظر نمایندگان درباره حمله به سوریه را جویا شود که با رأی منفی آنها روبه رو شد. اوباما هم اعلام کرد که نظر نهائی را باید کنگره اعلام کند. بدین ترتیب سعودی ها متوجه شدند که پشت پرده خبرهائی است و امریکائی ها مشغول مذاکره سرّی با ایران، سوریه و روسیه هستند و عمان در این فرایند، نقشی اساسی را بازی می کند. به همین خاطر سعود الفیصل به عمان رفت تا از حقیقت مطلع شود، عمانی ها به او گفتند که ما نقش رابط را داشتیم و الان تماسهای مستقیم ایران با امریکا و انگلیس شروع شده و تنها چیزی که می دانیم این است که مسؤولین ایران و امریکا چندین بار در مسکو دیدار داشته اند. سعود الفیصل ماجرا را با بندر در میان گذاشت و دو طرف توافق کردند که فرانسه را مطلع کنند و از فرانسه بخواهند ترکها را هم مطلع کند. سعود الفیصل به فرانسوی ها گفت که امریکا تاوان سنگینی خواهد پرداخت و ما به تنهائی نبرد را ادامه خواهیم داد. فرانسوی ها هم به سعودی ها گفتند که اوباما با آن که قبلاً نمی خواست در جلسه بیست شرکت کند حالا قصد دارد این کار را بکند. فرانسوی ها اضافه کردند که همه چیز تمام شده و اوباما به جلسه می رود تا موافقت پنهانی امریکا و روسیه را علنی کند، آنها از سعودیها خواستند که کشورهای حوزه خلیج فارس حداکثر فشار را به واشنگتن بیاورند تا با ایران و روسیه به توافق نرسد. کارشناسان نظامی امریکا در اردن هم سرد شده و بعضی از آنها به دوستان اروپائی خود گفتند که دستورات تازه ای از فرماندهان ارشد خود دریافت کرده و گویا در جلسه بیست قرار است اتفاق تازه ای بیفتد. همزمان گروهی از این کارشناسان به امریکا فراخوانده شدند.

روزنامه «واشنگتن پست» در بحبوحه انتشار گزارشهای مبنی بر اختلافات شدید میان واشنگتن و ریاض، مصاحبه ای را با «ترکی الفیصل» رئیس سابق دستگاه اطلاعاتی و برادر وزیر خارجه عربستان سعودی انجام داده است.

ترکی در این مصاحبه نسبت به سیاست امریکا در قبال سوریه انتقاد کرده و گفته است واشنگتن سیاستهای اشتباهی را پیگیری کرده است.

وی در پاسخ به این سؤال که چه کسی تصمیم رد کرسی شورای امنیت را اتخاذ کرد، گفت: همیشه این پادشاه (ملک عبدالله) است که تصمیم می گیرد. البته این یک تصمیم ناگهانی نبود. یا این که آنطور که برخی روزنامهها اینجا نوشتند، از سر کینه و حرص نبود. بلکه تصمیمی بود که بر روی آن بررسی و فکر شده بود.

ترکی تأکید کرد که این تصمیم احتمالاً به دلیل عملکرد شورای امنیت به خصوص در موضوع سوریه و همچنین موضوعاتی چون منع گسترش تسلیحات اتمی و قضیه فلسطین، اتخاذ شده است. با این حال وی اذعان کرد که اصلی ترین دلیل رد این کرسی، تصمیم شورای امنیت سازمان ملل در مورد نوع برخورد با سوریه در موضوع تسلیحات کیمیائی بوده است.

سوریه

وی با بیان این که شورای امنیت نتوانسته «بشار اسد» رئیس جمهور سوریه را متوقف کند و تنها به خلع سلاح کیمیائی بسنده کرده، گفت تنها راه پایان دادن به بحران سوریه، تسلیح و تقویت مخالفان دولت است. «ترکی» ضمن حمایت قاطع از ارسال سلاحهای پیشرفته برای مخالفان، گفت این اقدام موجب قدرت گرفتن گروههای مخالف می شود و «بشار اسد» را به مذاکره راضی می کند.

این اظهارات در حالی بیان شده که دولت سوریه بارها موافقت و آمادگی خود برای حضور بدون قید و شرط در جلسه صلح موسوم به «ژنو ۲» را اعلام کرده و این مخالفان هستند که از حضور در این گفت‌وگوها خودداری می‌کنند.

«ترکی» در ادامه از امریکا و اروپا خواست با برداشتن محدودیت‌های ارسال سلاح به سوریه، رأساً برای تسلیح مخالفان و رساندن تجهیزات پیشرفته به آن‌ها، وارد عمل شوند. وی همچنین تقریباً از تمام دنیا به دلیل آنچه عدم حمایت از مخالفان خواند، انتقاد کرده و گفت اروپا و امریکا بی‌توجه به آنچه در سوریه رخ می‌دهد، عقب‌نشسته و تنها نظاره‌گر هستند.

وی از عدم اقدام نظامی امریکا علیه سوریه نیز انتقاد کرده و گفت این موضوع موجب شد تا امریکا در منطقه ضعیف به نظر برسد. وی افزود: افکار عمومی منطقه معتقدند که ایالات متحده نقشی را که باید، ایفاء نمی‌کند. با وجود گزارش‌های متعدد از اقدامات عربستان در تسلیح گروه‌های تندرو، «ترکی» نقش عربستان در تجهیز این گروه‌ها را انکار کرده و می‌گوید این گزارش‌ها کاملاً بی‌پایه و اساس هستند و ریاض کاملاً با ایالات متحده هماهنگ است و هیچ‌گاه به تسلیح گروه‌های تندرو اقدام نمی‌کند.

ایران

وی در بخشی از این مصاحبه هم به موضوع ایران پرداخت و گفت: «ملک عبدالله» بعد از انتخاب «حسن روحانی» به ریاست‌جمهوری، برای وی پیام تبریکی فرستاد و نسبت به روابط مثمر ثمر با ایران ابراز امیدواری کرد. در مقابل «روحانی» هم پاسخی مشابه داد. از آن زمان وی چندین بیانیه در مورد میل خود برای بهبود روابط با عربستان صادر کرده است. دو طرف در زمان رئیس‌جمهور سابق رابطه بسیار تیره‌ای داشتند.

«ترکی» سپس ایران را به دخالت در امور جهان عرب متهم کرده و گفته است ریاض در زمان «محمود احمدی‌نژاد» بارها ایران را از نقش‌آفرینی در لبنان، سوریه، عراق و بحرین منع کرده است.

وی در ادامه در مورد پیمان منع گسترش تسلیحات اتمی و مذاکرات هسته‌ای، بر حمایت کامل ریاض از مواضع ۱+۵ تأکید کرده است. «ترکی» همچنین از شورای امنیت سازمان ملل خواسته است برای ایجاد منطقه عاری از سلاح هسته‌ای در منطقه خاورمیانه اقدام کند.

«ترکی» در پاسخ به سؤال «واشنگتن‌پست» که ایران را به تلاش برای ساخت بمب اتم متهم کرده، گفت: فراموش نکنید که همین الان حکومت دیگری هم در منطقه سلاح هسته‌ای دارد و آن اسرائیل است.

وی در مورد دولت جدید ایران نیز مواضع کشورهای غربی را تکرار کرده و گفت: او (روحانی) بسیار باهوش است. این که بتوانیم با ایران تعامل کنیم، چیز خوبی است. اما اظهارات خوشایند آن‌ها باید به عمل تبدیل شود.

این مقام اطلاعاتی سابق عربستان در پاسخ به این سؤال که آیا عربستان گزینه دستیابی به سلاح اتمی را بررسی می‌کند، گفت: من دو سال قبل هم گفتم که کشورها (شورای همکاری خلیج [فارس]) باید همه گزینه‌ها از جمله مجهز شدن به سلاح هسته‌ای در صورت دستیابی ایران به این سلاح را بررسی کنند... اگر ایران هسته‌ای شود، ترکیه هم ممکن است به توان هسته‌ای روی آورد.

با این وجود وی با اقدام نظامی علیه ایران مخالفت کرده و می‌گوید چنین اقدامی نه تنها ایران را از دستیابی به سلاح اتمی منصرف نمی‌کند، بلکه بهانه خوبی به آن‌ها می‌دهد تا به دنبال ساخت بمب اتم باشند.

عراق

وی در بخش دیگری از مصاحبه به موضوع عراق پرداخته و به شدت از حمایت امریکا از «نوری المالکی» نخست‌وزیر عراق انتقاد کرده است. وی ایران را به حمایت از «مالکی» متهم کرده و گفته است نخست‌وزیر عراق گروه‌های اهل سنت این کشور را نادیده گرفته است.

مصر

«ترکی» در موضوع مصر هم از دولت موقت این کشور حمایت کرده و فعالیت‌های «اخوان المسلمین» را عامل بی‌ثباتی در این کشور دانسته است.

عربستان از اصلی‌ترین حامیان ارتش مصر در جریان کودتا در این کشور بود. ارتش مصر چند ماه قبل در سالگرد انتخاب «محمد مرسی» به ریاست‌جمهوری این کشور، دست به کودتا زد و وی را با حمایت عربستان برکنار کرد. «ترکی الفیصل» اقدام امریکا در سال ۲۰۱۱ در عدم حمایت از «حسنى مبارک» را نیز «نامیدکننده» خواند و گفت: فکر می‌کنم این که ایالات متحده در کنار کسی که برای ۳۰ سال متحد بسیار ثابت‌قدم و اشنگتن بوده ناپستاد، نامیدکننده بود.

وی وضعیت کنونی سیاست‌های «بارک اوباما» رئیس‌جمهور امریکا را نیز نامیدکننده خوانده، اما می‌گوید اگر امریکا بتواند مذاکرات سازش را به سرانجام برساند و ضمناً ایران را از دستیابی به سلاح اتمی بازدارد، به اعتباری دست خواهد یافت.

■